

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-595 din 28.01. 2020
La nr.12/408 din 24.01.2020

**Ministerul Sănătății, Muncii și
Protecției Sociale**

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 file.

Director adjunct

Lidia CHIREOGLO

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO20/6287 din 28.01.2020

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (Legea nr. 45/2007; Legea nr.198/2007; Legea nr.8/2008)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*

e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Cu referire la proiectul de lege, autorul a respectat etapele asigurării transparenței decizionale. Astfel, normele propuse au fost plasate pentru consultare publică pe pagina web a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale la data de 18.12.2019, precum și pe portalul particip.gov.md fiind respectat termenul de 10 zile pentru prezentarea recomandărilor pe marginea proiectului, de către părțile interesate.

Astfel, având în vedere că proiectul a fost plasat pe paginile oficiale web indicate supra, precum și apreciind termenele pentru consultări publice, transparența decizională a fost asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În cadrul notei informative autorul stabilește expres: *„necesitatea perfecționării și ajustării legislației reprezintă un proces continuu având în vedere unele deficiențe și lacune atestate în partea privind implementarea unor prevederi legale, precum și ținând cont de contextul evoluțiilor proceselor sociale atât la nivel național, cât și internațional.*

Prin urmare, având în vedere amploarea și impactul negativ al fenomenului violenței în familie, se impune necesitatea adoptării și implementării unor măsuri sistemice, racordate la standardele internaționale din domeniu, în particular la Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul), semnată de Republica Moldova la data de 6 februarie 2017".

La modul concret, prevederile proiectului vin să acorde garanții suplimentare victimelor violenței în familie, prin detalizarea acțiunilor și sarcinilor care revin autorităților statului responsabile de sectorul dat (prevenirea și combaterea violenței în familie).

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile normelor promovează interesele victimelor violenței în familie, prin adoptarea unor măsuri suplimentare ce urmează a fi luate de către autoritățile publice în vederea protecției acestor categorii de persoane, ceea ce corespunde interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de *„nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației*

- naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Nota informativă stabilește necesitatea și temeiul elaborării proiectului, prezintă argumentarea de rigoare și analizează principalele prevederi cu evidențierea elementelor noi aduse în legislația națională, în conformitate cu prevederile art.30 al Legii nr.100/2017 privind actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Reieșind din argumentele expuse de autor în nota informativă, cât și din prevederile proiectului, se constată că implementarea acestuia presupune cheltuieli financiare din bugetul de stat. În acest sens, nota informativă stipulează „Pentru propunerile înaintate la Legea nr.45/2007 cu privire la instituirea unui serviciu specializat care va lucra cu subiecții violenței în familie și va asigura coordonarea asistenței cazurilor de violență în familie, suplینirea structurii-tip a organului local de specialitate în domeniul asistenței sociale și protecției familiei cu un nou serviciu autonom specializat (1 unitate per fiecare raion) - sunt necesare circa 8302,4 mii lei. Pornind de la faptul că prevederile proiectului de lege vor fi puse în aplicare etapizat, MSMPS în anul curent la elaborarea CBTM pentru anii 2021-2023 va prevedea mijloacele financiare necesare.

Cu referire la celelalte propuneri ale proiectului fiecare autoritate publică va analiza, estima și planifica resursele necesare în vederea asigurării implementării prevederilor adoptate.”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative “textului proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus în limbă simplă, clară și concisă, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului se referă la obligațiile autorităților publice implicate în prevenirea și combaterea violenței în familie, precum și protecția victimelor acestor infracțiuni. În special proiectul detaliază acțiunile ce trebuie întreprinse de către entitățile publice din domeniu, precum: Direcțiile de asistență socială și de protecție a familiei, ministerele de resort (Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării), organele de poliție etc.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Din contra proiectul are ca scop acordarea unor garanții suplimentare victimelor violenței în familie, măsuri impuse odată cu ratificarea Convenției Consiliului Europei cu privire la prevenirea și combaterea violenței față de femei și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul) de către Republica Moldova.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, în vederea consolidării mecanismului de protecție a victimelor violenței în familie.

Autorul a respectat cerințele legale privind asigurarea transparenței în procesul decizional, statuate în Legea nr.239/2008. Totodată, prevederile proiectului corespund cu scopul declarat de către autor în nota de argumentare.

În normele supuse expertizei anticorupție nu au fost identificați careva factori și riscuri de corupție.

28.01.2020

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Cristina DIACENCO, Inspector principal

